

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 183/2020-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Dušanom Remetom, Masarykova 2, Prešov, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 191/2016 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 191/2016 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 700 € (slovom sedemsto eur), ktoré jej je Okresný súd Prešov povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Prešov je povinný nahradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 450,29 € (slovom štyristopäťdesiat eur a dvadsaťdeväť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Dušana Remetu, Masarykova 2, Prešov, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ] nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 183/2020-8 z 28. apríla 2020 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 191/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v napadnutom konaní vedenom okresným súdom sa sťažovateľka v právnom postavení žalobkyne domáhala proti

obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
(ďalej len „žalovaný“), náhrady škody spôsobenej na zdraví.

3. Sťažovateľka rekapituluje priebeh napadnutého konania, ktorého dĺžku v trvaní 3 rokov a 7 mesiacov považuje za neprimerane dlhú, pričom okresnému súdu vytýka najmä dve obdobia absolútnej nečinnosti, a to konkrétne obdobie od decembra 2016 do marca 2018 v trvaní 15 mesiacov a následne obdobie od októbra 2018 do decembra 2019 v trvaní 14 mesiacov. Sťažovateľka konkrétne namieta, že okresný súd na v poradí druhom pojednávaní uskutočnenom 9. októbra 2018 vyhlásil rozsudok vo veci samej, avšak ani v predĺženej lehote nepristúpil k jeho písomnému vyhotoveniu a doručeniu sťažovateľke. Vzhľadom na tento postup okresného súdu sa sťažovateľka obrátila so sťažnosťou na prietáhy v konaní na predsedu okresného súdu, pričom jej sťažnosť z 26. augusta 2019 bola vyhodnotená ako dôvodná. Zdôrazňuje, že rozsudok vo veci samej (vyhlásený 9. októbra 2018) jej bol doručený až 17. decembra 2019, pričom proti nemu podala odvolanie, a teda napadnuté konanie nie je právoplatne skončené.

4. Podľa názoru sťažovateľky nie je predmetná vec skutkovo ani právne zložitá, pričom svojím správaním žiadnym spôsobom neprispela k vzniku zbytočných prietáhov. Zdôrazňuje, že dĺžka namietaného konania pri vykonaní len prípravných úkonov spojených s doručovaním podaní stranám sporu a uskutočnení len dvoch pojednávaní je „*absolútne neadekvátne*“.

5. Na základe uvedeného sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a prikáže okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov. Okrem toho sa domáha, aby jej ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, a súčasne si uplatnila náhradu trov konania, na zaplatenie ktorých žiada zaviazať okresný súd.

II.

Vyjadrenie okresného súdu

6. V súvislosti s oznámením ústavného súdu o prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie sa okresný súd vyjadril podaním sp. zn. 1 SprO/724/2020 z 15. júna 2020, v ktorom predseda okresného súdu súhlasil s upustením od ústneho prejednávania ústavnej sťažnosti (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde) a vo vzťahu k jej vecnej stránke poukázal na vyjadrenie zákonného sudcu [REDAKOVANÉ].

6.1 Zákonný sudca vo svojom vyjadrení z 15. júna 2020 uviedol, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky považuje za účelovú a „*neprimerane všeobecnú, paušálnu a vágnu*“. Vzhľadom na potrebu vykonania dokazovania a skutočnosť, že sťažovateľka len všeobecne vymedzila rámec vzniknutej ujmy na zdraví, nie je možné považovať predmetnú vec za skutkovo a právne jednoduchú, ktorá by bola v súdnej praxi bežne riešená a existovala by k nej ustálená judikatúra. Dlhšiu prípravu na pojednávanie a výzvy stranám sporu pri dopĺňaní skutkových tvrdení podľa § 150 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nie je možné podľa zákonného sudcu považovať za zbytočné priesťahy v konaní. Podľa sudcu odporuje tvrdenému záujmu sťažovateľky na čo najrýchlejšom priebehu napadnutého konania skutočnosť, že sťažovateľka podala žalobu 1. júna 2016, teda až po dvoch rokoch od utrpenia ujmy na zdraví, čo nesvedčí o rýchлом uplatňovaní jej práv. Zákonný sudca uznal, že objektívne došlo k priesťahom vzniknutým v súvislosti s písomným vyhotovením rozsudku, ktoré bolo spôsobené okolnosťami na strane organizácie okresného súdu, no poukazuje na to, že rozsudok a jeho dôvody boli sťažovateľke objasnené a vysvetlené už na pojednávaní. Ústavná sťažnosť, ktorú sťažovateľka podala až po doručení písomného vyhotovenia rozsudku okresného súdu, je preto podľa názoru zákonného sudcu len „*prejavom uvedomenia si vecného výsledku konania a nespokojnosti s ním*“. Napadnuté konanie nebolo v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené len v dôsledku podaného odvolania sťažovateľky. V závere zákonný sudca uvádza, že návrh na priznanie finančného zadosťučinenia je sťažovateľkou odôvodnený len všeobecnými tvrdeniami, preto sa domnieva, že sťažovateľka nemá právo na jeho priznanie a rovnako ani na priznanie náhrady trov konania.

7. Sťažovateľka svoje právo repliky v určenej lehote ani do rozhodnutia ústavného súdu nevyužila.

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu došiel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Právomoc ústavného súdu, ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a vyhodnotenie postupu okresného súdu

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Súčasne sa domáha aj vyslovenia porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

11. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07,

IV. ÚS 90/2010). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

12. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach, v ktorých sa namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

13. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

14. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplývala do 30. júna 2016 z § 6 Občianskeho súdneho poriadku, pričom podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp aj v čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

15. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci a jej význam pre sťažovateľa.

16. V prípade sťažovateľky ústavný súd upustil od hodnotenia týchto jednotlivých kritérií uvedených v bode 15, pretože námietky sťažovateľky obsiahnuté v ústavnej sťažnosti smerujú v podstate len proti dvom tvrdeným obdobiam nečinnosti v postupe okresného súdu.

16.1 Pokiaľ ide o prvé sťažovateľkou namietané obdobie nečinnosti okresného súdu v období od decembra 2016 do marca 2018, ústavný súd po preskúmaní predloženého spisu musí konštatovať, že toto obdobie je skutočne poznačené výraznejšou nečinnosťou okresného súdu. Okresný súd totiž od 15. novembra 2016, keď sťažovateľke adresoval výzvu na vyjadrenie k podaniu žalovaného až do vydania uznesenia zo 14. marca 2018, ktorým rozhodol o návrhu sťažovateľky na zmenu žalobného petitu, zmenu okruhu subjektov a nariadil termín pojednávania na 5. jún 2018, nevykonal v priebehu tohto obdobia (16 mesiacov) žiaden relevantný úkon na odstránenie právnej neistoty sťažovateľky. Je však potrebné poukázať na skutočnosť, že dovtedy bol priebeh namietaného konania plynulý, pričom práve sama sťažovateľka, ktorá bola v namietanom konaní kvalifikovane zastúpená, taktiež prispela k jeho predĺženiu, keď upresňovala žalobný petit a upravovala okruh strán sporu na strane žalovaného (podanie z 13. septembra 2016). Ústavný súd nepopiera, že sťažovateľka má ako strana sporu právo na využitie týchto procesných nástrojov, ktoré jej poskytuje súčasná právna úprava, avšak zároveň je potrebné zdôrazniť, že žalobca má povinnosť doručiť súdu formálne spôsobilú žalobu s jasne, zrozumiteľne a presne formulovaným žalobným návrhom (§ 132 CSP). V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v zmysle ktorej za prietáhy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania síce neznáša zodpovednosť oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04, II. ÚS 865/2014, II. ÚS 484/2016). Odhliadnuc od uvedeného však nemožno akceptovať ani skutočnosť, že okresný súd reagoval na takýto procesný návrh sťažovateľky s pomerne dlhým časovým odstupom. Uvedené skutočnosti ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

16.2 Druhé sťažovateľkou vytykané obdobie nečinnosti sa týka samotnej fázy písomného vyhotovenia rozsudku č. k. 13 C 191/2016-180, ktorý bol vyhlásený na pojednávaní 9. októbra 2018. Na tomto mieste sa žiada uviesť, že právo sporových strán

na konanie v súlade s požiadavkami obsiahnutými v čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 6 ods. 1 dohovoru) je prítomné od začatia konania až do jeho právoplatného skončenia, preto je neoddeliteľnou súčasťou tohto základného práva aj písomné vyhotovenie rozhodnutia a jeho expedovanie stranám sporu v primeranej lehote (m. m. I. ÚS 151/2020). Zdlhavý postup súdu pri písomnom vyhotovení rozsudku nie je tolerovaný ani Európskym súdom pre ľudské práva (k tomu pozri napr. B proti Rakúsku z 28. 3. 1990, sťažnosť č. 14968/86, body 52 – 55).

17. Podľa § 223 ods. 3 CSP rozsudok sa vyhotoví a odošle do 30 dní odo dňa jeho vyhlásenia, ak predseda súdu zo závažných dôvodov nerozhodne inak.

17.1 Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že predseda okresného súdu môže zo závažných dôvodov (napr. rozsiahlosť alebo náročnosť vyhotovenia rozsudku, práceneschopnosť sudcu a podobne) rozhodnúť o predĺžení zákonnej lehoty na písomné vyhotovenie rozsudku.

17.2 Z obsahu spisu predloženého okresným súdom vyplýva, že predseda okresného súdu na žiadosť konajúceho sudcu, ktorú odôvodnil svojou práceneschopnosťou, predĺžil lehotu na písomné vyhotovenie rozsudku do 21. decembra 2018. Ani v tejto predĺženej lehote však nebol rozsudok okresného súdu písomne vyhotovený a doručený stranám sporu, pričom až 16. decembra 2019 bol daný pokyn kancelárii súdu na jeho expedovanie. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že jeho úlohou nie je posudzovať závažnosť dôvodov, pre ktoré okresný súd nepristúpil k písomnému vyhotoveniu rozsudku a jeho doručeniu stranám sporu po dobu takmer 14 mesiacov od jeho vyhlásenia, avšak takýto postup okresného súdu je nutné z ústavnoprávneho hľadiska vyhodnotiť ako neakceptovateľný. Touto nečinnosťou teda okresný súd nepochybne prispel k neodôvodnenému predĺženiu napadnutého konania. V danom prípade neobstojí ani tvrdenie zákonného sudcu, že sťažovateľka bola s dôvodmi rozsudku oboznámená na pojednávaní, na ktorom došlo k jeho vyhláseniu. Doručenie súdneho rozhodnutia vo veci samej stranám sporu má totiž významné právne dôsledky spojené s právoplatným skončením vecí prípadne so začatím plynutia lehoty na podanie opravného prostriedku (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 179/2010).

18. Pokiaľ zákonný sudca ospravedlňoval tento vzniknutý priet'ah v konaní okolnosťami spojenými s organizáciou okresného súdu (bod 6.1), ústavný súd už v obdobných prípadoch viackrát vyslovil, že ústava v čl. 48 ods. 2 ústavy zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných priet'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) resp. postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec (napr. I. ÚS 6/06).

19. K tvrdeniu zákonného sudcu, že s'ťažovateľka podala ústavnú s'ťažnosť až 27. januára 2020 (teda až po doručení rozsudku okresného súdu jej právnomu zástupcovi), čo podľa názoru konajúceho sudcu svedčí o jej neodôvodnenosti a účelovosti, ústavný súd uvádza, že hoci okresný súd už v tejto fáze konania rozhodol rozsudkom o merite veci, namietané konanie nebolo právoplatne skončené v dôsledku odvolania podaného s'ťažovateľkou. Z tohto dôvodu mohlo teoreticky dochádzať k priet'ahom v konaní aj pri úkonoch okresného súdu súvisiacich s doručovaním odvolania protistrane a následne jednotlivých vyjadrení v zmysle § 373 a nasl. CSP. Relevantnou bola v danom prípade preto len tá skutočnosť, že v čase doručenia ústavnej s'ťažnosti ústavnému súdu nebolo namietané konanie ešte právoplatne skončené (pozri rozhodnutie ESĽP vo veci Bubláková proti Slovenskej republike z 15. 2. 2011, č. s'ťažnosti 17763/07, bod 18).

20. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní boli spôsobené zbytočné priet'ahy, čím došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výrokovej časti nálezu).

IV.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

21. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

22. V petite ústavnej sťažnosti sa sťažovateľka domáha uloženia príkazu okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov. Vzhľadom na skutočnosť, že namietané konanie bolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené (rozsudok okresného súdu sp. zn. 13 C 191/2016 z 9. októbra 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Co 15/2020 z 20. júla 2020 s právoplatnosťou 12. augusta 2020), ústavný súd nevyhovел tejto časti ústavnej sťažnosti a takýto príkaz okresnému súdu neuložil (bod 4 výrokovej časti nálezu).

23. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

24. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

25. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada priznať finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, čo odôvodňuje neprimeranou dĺžkou napadnutého konania a stavom právnej neistoty, ktorý má nepriaznivý dôsledok na jej zdravotný stav.

26. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

27. Ústavný súd po prehodnotení okolností predmetnej veci zastáva názor, že v tomto konkrétnom prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia, avšak nie v sume, akú požaduje sťažovateľka. Pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESĽP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na okolnosti prípadu. S prihliadnutím na celkovú dĺžku napadnutého konania (takmer 4 roky), ktoré je v čase rozhodovania ústavného súdu už právoplatne skončené, čím je právna neistota sťažovateľky odstránená a samotný postup okresného súdu ústavný súd považoval za spravodlivé priznať sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 700 € podľa citovaného čl. 127 ods. 3 ústavy.

28. Ústavný súd súčasne v súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde nevyhovel tej časti ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľka žiadala priznať finančné zadosťučinenie nad sumu priznanú ústavným súdom, t. j. nad sumu 700 € (bod 4 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

29. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

30. Sťažovateľka si v konaní uplatnila nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2020 (príprava a prevzatie právneho zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti).

31. Ústavný súd v súlade s § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde preto rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s právnym zastúpením v konaní pred ústavným súdom a vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti

Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

32. Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby 1/6 z výpočtového základu.

33. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o náhrade trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2019, ktorá bola 1 062 € a sťažovateľke priznal náhradu trov právneho zastúpenia celkom za dva úkony právnej služby (1. prevzatie a príprava právneho zastúpenia, 2. podanie ústavnej sťažnosti) á 177 € a 2 x režijný paušál á 10,62 € v súlade s § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky, čo spolu predstavuje sumu 375,24 €, ktorú ústavný súd zvýšil o 20 % daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), t. j. o sumu 75,05 €, ktorej platiteľom je právny zástupca sťažovateľky (§ 18 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje 450,29 €.

34. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky JUDr. Dušana Remetu v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

35. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkom konania pred ústavným súdom (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu